

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

DIRECȚIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT
ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

Nr. 114/ 27.03.2015

Către Inspectoratele școlare județene/ Inspectoratul Școlar al Municipiului București

Doamnei/ Domnului Inspector general,

Doamnei/ Domnului Inspector pentru școlarizarea rromilor

Ref: aplicarea măsurilor cuprinse în *Capitolul 2: Subcapitolul 1: A. Educație, din Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rromilor pentru perioada 2015-2020, publicată în Hotărârea nr.18 din 14 ianuarie 2014.*

Vă rugăm ca, până la 17 aprilie 2015, să ne transmiteți care dintre măsurile din **Anexă** vor putea fi implementate de dumneavoastră împreună cu partenerii identificați pe plan local (Autoritățile publice locale, ONG-uri, diverși alți parteneri).

Director general,
Szócs Domokos

Director,
Szepesi Alexandru

Consilier pentru limba rromani și rromi,
Gheorghe Sarău

Inspector pentru școlarizarea rromilor,
Florin Fleican

**STRATEGIA GUVERNULUI ROMÂNIEI DE INCLUZIUNE A CETĂȚENILOR
ROMÂNI APARTINÂND MINORITĂȚII ROME
PENTRU PERIOADA 2015-2020**

CAPITOLUL 2:

Subcapitolul 1: A. Educație

(1). Obiective:

- (1) Creșterea nivelului de incluziune educațională a cetățenilor români aparținând minorității rome, prin combaterea decalajelor sociale care cresc riscul de abandon școlar, prin măsuri afirmative și asigurarea accesului egal, gratuit și universal al romilor la o educație de calitate, la toate nivelurile, în principal în sistemul public de învățământ, pentru a sprijini creșterea economică și dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere.
- (2) Promovarea unei educații de calitate pentru cetățenii rome, prin:
 - facilitarea accesului la programe suport (de exemplu, "Școala după școală") a copiilor rome cu resurse insuficiente (economice, familiale etc.), pentru a asigura un nivel ridicat educațional,
 - prevenirea și eliminarea segregării pe criterii etnice din sistemul educațional, precum și prin combaterea altor discriminări pe baze etnice, de statut social, dizabilități sau alte criterii care afectează copiii și tinerii proveniți din grupuri dezavantajate, inclusiv rome,
 - promovarea de programe pentru preservarea și cultivarea identității rome în sistemul școlar și universitar prin limbă, cultură, tradiții, istorie etc.

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
1. Dezvoltarea unui sistem de culegere și monitorizare a datelor privind cuprinderea copiilor de vârstă preșcolară (3-6 ani) și școlară (7-16 ani) într-o formă de învățământ. Sistemul va fi pilotat (până în 2016) în minim 300 de circumscripții școlare unde ponderea elevilor rome este de minim 15%.	Instituție coordonatoare: MEN- (responsabili cu atribuții legate de curriculum, evaluare, activități extrașcolare și inspecție școlară). Alte instituții implicate: MMFPSV, ANR,	L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual T/S/A	T/S/A	Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.	Buget MEN, bugete locale, alte resurse.	Sistem de culegere și monitorizare date implementat în minim 300 de circumscripții școlare unde ponderea elevilor	Sistem de culegere și monitorizare date implementat în toate școlile unde ponderea elevilor rome este de minimum 15%.

Măsurile	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual				romi este de minimum 15%.	
1.1. Culegerea și actualizarea semestrială a datelor (de la nivel local, județean, regional și central) privind participarea copiilor romi la educație pe niveluri de învățământ.	Inspectorate școlare, CJRAE/ CRED/ CRSE DGASPC, unități de învățământ, serviciul de evidență a populației din primărie, ONG-uri cu experiență în domeniu.	T/S/A	T/S/A	Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.	Buget MEN, bugete locale, alte resurse.		
1.2. Culegerea și actualizarea anuală a datelor (de la nivel local, județean, regional și central) privind nivelul de educație a romilor aflați în afara sistemului de învățământ.	Toți partenerii, GELL, primării, unități de învățământ, dispensare, asistenții sociali/ consilieri locali/ mediatori școlari și mediatori sanitari.	T/S/A	T/S/A	Buget MEN, bugete locale, alte resurse.	Buget MEN, bugete locale, alte resurse.		
2. Extinderea, derularea, monitorizarea și mediatizarea setului de programe de sprijin care vizează stimularea participării școlare, reducerea absenteismului/ abandonului școlar/ a analfabetismului, în scopul obținerii	Coordonator: MEN. Inspectorate școlare (atribuții legate de educația grupurilor dezavantajate, de rețeaua școlară și culegerea datelor din	T/S/A	T/S/A	Nu necesită alocări pentru grupul țintă din partea MEN.	Buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE la nivel central/județean, sponsorizări.		

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri	Surse de finanțare	2016	2020
sucesului școlar în învățământul preuniversitar și terțiar.	educație în sistem informatic), alte instituții implicate: ANR, CJRAE, unități școlare.	L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate			
2.1. Extinderea, completarea, adaptarea și revizuirea metodologiilor specifice de organizare a programelor educaționale de sprijin, promovate de noua Lege a Educației Naționale, în scopul includerii cât mai multor cetățeni români aparținând minorității rome în cadrul acestora, precum și continuarea programelor locale de sprijin social și a celor care intră în responsabilitatea MEN: "A doua șansă" (ADS); Alfabetizare funcțională; "Școala de după școală" (SDȘ); Bani de liceu; Burse sociale; Burse de studiu; "Sprijin achiziționare computer"; "Cornul și laptele"; Decont transport de către autorități locale și altele. Extinderea și completarea programelor de sprijin social vor consta în:					Fonduri identificate la nivel local /central (inclusiv fonduri europene), buget MEN, bugete locale, sponsorizări.		
2.1.1. Inițierea unui program național prin colaborarea între nivelul central și local al administrației publice în vederea				TRANSPORT 40 RON/ luna/ calculat la 50 Km	Fonduri identificate la nivel local	10.000 de copii din categorii vulnerabile	Acordarea de transport gratuit

Măsuri	Instituiții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
acordării de transport gratuit la școală pentru minimum 10.000 de copii din categorii vulnerabile (inclusiv romi) din mediul rural, care parcurg mai mult de 5 km de acasă la școală, din localități unde ponderea elevilor romi din școală este de minimum 15%.		L - Lunar		dus-întors/ zi/ elev - (auto/ micro/ tren) - 9 luni/ an. Total anual per elev: 360 RON. Total pentru rezultatele vizate (10.000 copii): 3.600.000 RON.	/central (inclusiv fonduri europene), buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE la nivel central/județean, sponsorizări.	(inclusiv romi) din mediul rural, din localități unde ponderea elevilor romi din școală este de minimum 15%, beneficiari de transport gratuit la școală.	tuturor copiilor din categorii vulnerabile (inclusiv copii romi).
		T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual					
2.1.2. Inițierea unui program național, prin colaborarea între nivelul central și local al administrației publice, în vederea furnizării de suport pentru 10.000 de copii din categorii vulnerabile (inclusiv romi) și în risc de abandon școlar, pentru îmbunătățirea situației socioeconomice în aspectele care le blochează incluziunea educațională (hrană, haine, condiții de locuire, stare de sănătate etc). În identificarea beneficiarilor se va păstra, pe cât posibil, echilibrul de gen.				400 RON/ luna per copil (hrană: 170 RON/ lună, haine: 150 RON/ lună, condiții de locuire: 50 RON/ lună, stare de sănătate: 30 RON/ lună) - 9 luni/an. Total anual per elev: 400*9=3.600 RON. Total pentru rezultatele vizate	Fonduri identificate la nivel local /central (inclusiv fonduri europene), buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE la nivel central/județean, sponsorizări.	10.000 de copii din categorii vulnerabile (inclusiv romi) în risc de abandon școlar beneficiari de suport pentru îmbunătățirea situației socioeconomice în aspectele care le blochează incluziunea educațională (hrană, haine, condiții de	Furnizare suport pentru 30.000 de copii din categorii vulnerabile (inclusiv romi) în risc de abandon școlar pentru îmbunătățirea situației socioeconomice în aspectele care le blochează incluziunea educațională (hrană, haine,
							educațională (hrană, haine,

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate (10.000 copii):	Surse de finanțare	2016	2020
2.1.3. Extinderea programului "Școală după școală" (ȘDS), prin includerea în rândul beneficiarilor a minimum 10.000 copii romi de la nivel primar și gimnazial din școli unde ponderea elevilor romi este peste 10%.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		250 RON/ lună: hrană+rechizite, plată cadru didactic: 2 RON/elev/zi X 2 ore/zi X 20 zile/ luna = 80 RON/ luna. Total cost lunar elev: 250+80=330 RON. Total anual per elev (9 luni) :330*9=2.970 RON. Total pentru rezultatele vizate (10.000 copii):	Fonduri identificate la nivel local /central (inclusiv fonduri europene), buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE la nivel central/județean, sponsorizări.	locuire, stare de sănătate etc.).	condiții de locuire, stare de sănătate etc.). Includerea a minimum 40.000 copii romi în programul "Școală de după școală" (până în 2016).
2.1.4. Extinderea programului "A doua șansă" (ADS), prin includerea în rândul beneficiarilor a minimum 5.000 cetățeni români aparținând minorității rome.				70 RON/lună: (50 RON - rechizite și manuale; 20 RON/cadru didactic).	Fonduri identificate la nivel local /central (inclusiv sponsorizări).	5.000 cetățeni români aparținând minorității rome beneficiari	20.000 cetățeni români aparținând minorității rome beneficiari

Măsuri	Institutiile responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		Total anual per elev (9 luni) : 70*9=630 RON. Total pentru rezultatele vizate (5.000 beneficiari):	fonduri europene), buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE la nivel central/județean, sponsorizări.	programe suport "A doua șansă" pentru a-și crește nivelul educațional.	programe suport "A doua șansă" pentru a-și crește nivelul educațional.
2.1.5. Inițierea unui program național de sprijin acordat pentru 0.000 de copii din categorii vulnerabile (inclusiv romi) în risc de abandon școlar, prin furnizare de suport familiilor acestora pentru creșterea șanselor de ocupare pe piața muncii (informare, mediere, formare), prin colaborarea între nivelul central și local al administrației publice.				1.000 RON/lună per părinte. Total anual per părinte beneficiari (6 luni) : 1.000*6=6.000 RON Total pentru rezultatele vizate (10.000 beneficiari):	Fonduri identificate la nivel local /central (inclusiv fonduri europene), buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE la nivel central/județean, sponsorizări.	10.000 părinți ai unor copii din categorii vulnerabile (inclusiv romi) în risc de abandon școlar, beneficiari de suport pentru creșterea șanselor de ocupare pe piața muncii (informare, mediere, formare).	50.000 părinți ai unor copii din categorii vulnerabile (inclusiv romi) în risc de abandon școlar beneficiari suport pentru creșterea șanselor de ocupare pe piața muncii (informare, mediere, formare).
2.1.6 Inițierea unui program național de suport acordat copiilor romi de vârstă antepreșcolară, preșcolară, primară și gimnazială, care sunt în afara sistemului				320 RON / luna din care: hrană - 100 RON; rechizite 50 RON,	Fonduri identificate la nivel local /central (inclusiv	5.800 copii romi de vârstă antepreșcolară și preșcolară care nu	20.000 copii romi de vârstă antepreșcolară și preșcolară care

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri	Surse de finanțare	2016	2020
educational, pentru a se înscrie în structurile de educație ante-preșcolară, preșcolară/școlară și a beneficia de educație (identificare, consiliere parentală, haine, hrană, scurtarea duratei necesare pentru a ajunge la cea mai apropiată grădiniță/școală etc.), prin colaborarea între nivelul central și local al administrației publice. Aportul mediatorilor școlari (prin identificarea preșcolarilor/elevilor romi care nu frecventează grădinița, prin facilitarea furnizării de consiliere parentală, haine, hrană, transport gratuit etc.) va fi esențială.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate haine - 150 RON; cadru didactic - 20 RON. Total anual per beneficiar (9 luni) 320*9=2.880 RON. Total pentru rezultatele vizate (5.800 preșcolari + 2.000 școlari):	fonduri europene), buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE la nivel central/județean, sponsorizări.	sunt înscriși la grădiniță vor primi până în anul 2016 suport pentru a se înscrie la grădiniță și a beneficia de educație ante-preșcolară/școlară 2.000 de copii romi cu vârstă aferentă nivelului primar sau gimnazial beneficiari de suport pentru a se înscrie și a urma efectiv cursurile școlare.	nu sunt înscriși la grădiniță vor primi suport pentru a se înscrie la grădiniță și a beneficia de educație preșcolară Toți copiii romi cu vârstă aferentă nivelului primar și gimnazial beneficiari de suport pentru a se înscrie și a urma efectiv cursurile școlare.
2.1.7. Inițierea unui program național pentru reabilitarea școlilor în care învață elevi romi, în pondere de minim 15%, în care nu s-a intervenit prin alte programe similare de reabilitare școlară, prin				500.000 RON/ per școală. Total pentru rezultatele vizate (200 școli):	Fonduri identificate la nivel local /central (inclusiv fonduri europene),	200 de școli în care învață elevi romi, în pondere de minim 15%, reabilitate școlar.	Toate școlile în care învață elevi romi cu pondere de minim 15%, în care nu s-a intervenit prin

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
colaborarea între nivelul central și local al administrației publice.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual			buget MEN, bugete locale, sponsorizări.		alte programe similare de reabilitare școlară.
2.2. Promovarea și derularea unor programe de educație parentală la nivel local, precum și a activităților/proiectelor care vizează cooperarea școală-familie, școală-comunitate: Școala mamelor, Școala părinților etc.				Nu necesită cheltuieli suplimentare din partea MEN.	FSE, bugetele de la unități școlare/primării/inspectorate școlare/CJRAE-CMBRAE, autoritățile publice locale/ale municipiului București.		
2.3. Continuarea programului "Grădinița de vară" (în formele „Toți la grădiniță – Fiecare în grupa lui”/ Toți la grădiniță – Toți la clasa pregătitoare/Toți în clasa I”) și a altor inițiative comunitare alternative asemănătoare, în zonele în care instituțiile școlare locale depistează cel puțin 7-10 copii romi care nu au frecvență în învățământul preșcolar.				420 RON/lună per beneficiari: 250 RON hrana+hăinuțe; 150 RON rechizite; 20 RON cadru didactic. Pentru o medie de 20 beneficiari, cuprinși în grădiniță, costul pentru organizarea unei	FSE, bugetele de la unități școlare/primării/inspectorate școlare/CJRAE-CMBRAE, autoritățile publice locale/ale municipiului București.	100 de grădinițe estivale organizate pe plan local.	300 de grădinițe estivale organizate pe plan local.

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		grădinițe estivale este de 420*20=8.400 Total anual (3 luni): Total pentru rezultatele vizate: 100 de grădinițe * 25.200= 2.520.000 RON.			
2.4. Extinderea rețelei de grădinițe/clase cu predare în limba maternă romani, inclusiv prin abordări bilingve în predare, în perioada de debut (romani – română; romani – maghiară etc.), respectiv a orelor de limbă, istorie, tradiții și educație muzicală în limba romani, în comunitățile unde există cel puțin 7-10 solicitanți de acest tip. Editarea manualelor școlare necesare pentru învățământul în limba romani/a disciplinelor predare în această limbă.				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.		20 de grădinițe în limba maternă romani nou înființate.	80 de grădinițe în limba maternă romani nou înființate.
2.5. Organizarea de către MEN, împreună cu structurile școlare locale și județene, a unor concursuri și olimpiade școlare naționale și internaționale, pentru					Fonduri identificate la nivel local/central		

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
promovarea limbii, literaturii și a creației literare, a istoriei și culturii romilor, a diversității, alterității, interculturalității, a nondiscriminării și nonsegregării.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual			(inclusiv fonduri europene), buget MEN, bugete locale, sponsorizări.		
2.6. Particularizarea programului ADȘ, pentru persoanele care necesită alfabetizare.				70 RON/lună: (50 RON rechizite și manuale; 20 RON cadru didactic). Total anual per elev (9 luni) : 70*9=630 RON. Total anual pentru grupul țintă vizat (5.000 beneficiari): 630*5.000=3.150.000 RON	Fonduri identificate la nivel local /central (inclusiv fonduri europene), buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE la nivel central/județean, sponsorizări.	5.000 de persoane alfabetizate.	15.000 persoane alfabetizate, până în 2020.
3. Armonizarea și completarea sistemului de asigurare a calității, cu accent pe managementul educației incluzive (adaptată la specificul rom).	MEN - instituție coordonatoare (responsabili atribuți legate de educația grupurilor dezavantajate și realizarea progresului școlar real, precum și	T/S/A	T/S/A	Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.	Bugete MEN, ISJ-uri și CCD-uri, bugete proiecte FSE la nivel județean.		

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri	Surse de finanțare	2016	2020
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate			
3.1. Adaptarea și completarea setului de standarde ale ARACIP privind calitatea învățământului cu număr semnificativ de elevi romi. Revizuirea metodologiilor privind criteriile de evaluare a cadrelor didactice, a directorilor și a unităților de învățământ, în sensul creșterii ponderii componentei de educație incluzivă și a celei ce privește lucrul cu grupurile cu specific cultural diferit, cele provenite din medii dezavantajate, inclusiv rome, aplicarea metodelor activ-participative.	experți ai ARACIP), inspectorate școlare, unități de învățământ, CJRAE/CMBRAE, CRED/CRSE, ANR, ONG-uri cu experiență în domeniu						
3.2. Revizuirea metodologiilor de inspecție școlară din perspectiva includerii componentei de educație remedială și de progres școlar real, a educației multi și interculturale, a educației incluzive, cât și monitorizarea măsurilor de promovare a educației				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			
				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare		Interval evaluare	Buget		Rezultate	
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual			Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
incluive prin inspecție școlară și prin comisiile de asigurare a calității.								
3.3. Analizarea și actualizarea metodologiei de formare continuă, în sensul valorizării modulelor referitoare la educație incluzivă, cu accent pe cunoașterea valorilor fundamentale rome, a setului de cutume rome ce pot genera, prin necunoașterea lor de către cadrele didactice, efecte negative în defavoarea elevilor romi.					MEN și ISJ-urile/CCD-urile vor prevedea alocațiile bugetare anuale necesare în vederea organizării și derulării de cursuri de formare în domeniul romanipenului educațional (istoria tragică a romilor, cutume rome, comunicare specifică în spațiul școlar și comunitar cu romi, istoricul învățământului rom și dezideratele acestuia).		200 de cadre didactice care activează în școli unde ponderea copiilor romi este peste 15% formate în tematică specifică privind respectarea principiilor școlii incluzive, a cunoașterii și aplicării elementelor de istorie și cultură romă.	

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
3.4. Pregătirea persoanelor - resursă, ca formatori MEN în profil romanipen educațional, pentru necesitățile fiecărui ISJ/ ISMB/ CCD, în vederea asigurării modulelor de formare privind specificul rom (de istorie, cutume, tradiții, cultură și limbă romani).		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		Buget MEN, la nivel național. Anual, 450 de formatori județeni în profilul romanipenului educațional X 2zile stagiu/pers. X 150 RON/zi/pers = 135.000 RON(cazare și masă) + 58.500 transport = 293.500 RON/an. Buget total pentru doi ani: 2 * 293.500 = 587.000 RON.	Bugete locale, bugetele ISJ, CCD, CJRAE- CMBRAE CJ/, bugete din proiecte FSE sau din alte surse de finanțare pentru organizarea anuală de cursuri similare MEN în fiecare județ, cu participarea a câte 450 de cadre didactice/județ din unitățile școlare cu minim 15% copii și elevi romi.		
3.5. Aplicarea Ordinului ministrului educației, cercetării și tineretului nr.1529/18.07.2007 privind dezvoltarea problematicii diversității în curriculum-ul național, prin introducerea de prevederi concrete în noile programe				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri	Surse de finanțare	2016	2020
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate			
școlare de studiu (curricula) menite să inducă autorilor și editorilor introducerea obligatorie a elementelor de diversitate (istorică, etnică, lingvistică, culturală, de gen, fizică, religioasă etc.) în toate manualele școlare, indiferent de disciplina sau nivelul de studiu.							
4. Continuarea măsurilor de prevenire a segregării copiilor și elevilor romi și a celor de eliminare a eventualelor segregări produse în sistemul educațional.	MEN - instituție coordonatoare (responsabili atribuți legate de educația grupurilor dezavantajate, rețea școlară și mișcarea personalului didactic), ANR, ARACIP, inspectorate școlare, CJRAE-CMBRAE, unitățile școlare, CJ/CL, ONG-uri cu experiență în domeniu.	T/S/A	T/S/A		Bugete MEN, ISJ, CJ/CL, bugete proiecte FSE sau alte surse de finanțare.		
4.1. Revizuirea de către MEN a Lg. nr. 1/2011 și a Ordinului ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1540/19.07.2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea Metodologiei pentru				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi, a altor documente conexe, în scopul evitării situațiilor de segregare și a includerii unor prevederi menite să prevină, să interzică, să remedieze și să elimine astfel de fenomene în sistemul de educație. Modificare Ordin nr. 1540 din 19 iul. 2007 cu completări privind acțiuni și măsuri obligatorii în cazurile de segregare etnică constatate.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual					
4.2. Elaborarea planurilor de prevenire a segregărilor la nivel județean, monitorizarea de către toți inspectorii din structura fiecărui inspectorat școlar, cu prilejul deplasării acestora în unitățile de învățământ, în intervalul februarie-septembrie al fiecărui an, a modului de constituire a grupelor de grădiniță și a claselor de început (clasa pregătitoare/clasa I, clasa a V-a). La nivelul inspectoratelor școlare se impune analizarea planurilor județene și locale de prevenire a segregărilor și, în situațiile excepționale, nedorite, de producere a unor segregări, vor fi întocmite planuri punctuale de				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.		Toate județele vor avea elaborate planuri de prevenire a segregării școlare pe criteriu etnic în baza monitorizării, la inițiativa și prin aportul direct al mediatorilor școlari. Mediatorii școlari vor fi cooptați de către unitățile de învățământ în	In toate școlile segregarea școlară este prevenită și eliminată.

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri	Surse de finanțare	2016	2020
desegregare cu aplicare imediată. În toate aceste situații, contribuția permanentă a mediatorului școlar este necesară.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate		toate activitățile de prevenire continuă a segregării, inclusiv colectarea datelor pentru identificarea segregării și transmiterea către inspectoratele școlare și Ministerul Educației. Angajarea de mediatori școlari în cadrul unităților școlare unde există temerea manifestării fenomenului de segregare școlară.	
5. Restructurarea formării universitare inițiale a cadrelor didactice, ținând cont de respectarea principiilor școlii incluzive, a	MEN – instituție coordonatoare (responsabili atribuții legate de	T/S/A	T/S/A	Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN	Bugete MEN, CCD-uri, universități, bugete FSE.	În tot sistemul universitar au fost introduse module/cursuri	

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri	Surse de finanțare	2016	2020
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate			
cunoașterii și aplicării elementelor de istorie și cultură romă, dobândite în formarea inițială a acestora, în cadrul modului psiho-pedagogic.	formarea inițială, înv. universitar pedagogic și incluziune școlară/socială), inspectorate școlare, CCD-uri, ARACIS, ARACIP, Conferința Rectorilor, rectoratele institutelor de învățământ superior, unitățile de învățământ, ONG-uri cu experiență în domeniu.					universitare pentru promovarea diversității, a dezideratelor școlii incluzive și ale romanipenului educațional.	
6. Extinderea promovării și cultivării limbii, istoriei și tradițiilor române în sistemul educațional preuniversitar și universitar.	MEN - instituție coordonatoare (responsabili cu atribuții legate de educația grupurilor dezavantajate, educație incluzivă), ANR, inspectorate școlare, Casele Corpului Didactic, Departamentul pentru Relații Interetnice, ONG-uri cu experiență în domeniu.	T/S/A	T/S/A				

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
6.1. Dotarea bibliotecilor din CCD - uri și unități școlare (cu minim 15% elevi romi) cu materiale din domeniul limbii, istoriei și culturii rome, inclusiv organizarea de secțiuni virtuale ale bibliotecilor cu lucrări în format pdf.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.	Bugete MEN, ISJ, CCD, bugete proiecte FSE la nivel județean, sponsorizări.	300 de școli dotate cu materiale din domeniul limbii, istoriei și culturii rome, inclusiv organizarea de secțiuni virtuale ale bibliotecilor cu lucrări în format pdf.	
6.2. Înființarea unui liceu/a unor licee cu predarea în limba romani (clasele I-XII), cu clase paralele la cl. a IX-a - a XII-a cu predare bilingvă romani - română și cu clase paralele de mediori școlari, muzică, teatru și dans, meserii tradiționale adaptate contextului modern				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.		Minim un liceu cu predarea în limba romani (clasele I-XII) înființat până în 2016.	Minim trei licee cu predare în limba romani (clasele I-XII) înființat până în 2020.
6.3. Înființarea, la universitățile cu tradiție, a unor departamente/secții de limbă și cultură romani.				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.		3	5
7. Continuarea măsurilor afirmative de formare și de încadrare a resursei umane rome în sistemul educațional, care să aibă acces și suport continuu, direct și eficient în comunitățile rome,	MEN - instituție coordonatoare (responsabili cu atribuții legate de educația grupurilor	T/S/A	T/S/A	ISJ- MEN.			

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
care să cunoască nevoile și soluțiile reale.	dezavantajate și mișcarea personalului didactic). Inspectorate școlare, unități de învățământ preuniversitar și universități. Alte organizații implicate direct: ANR, UNICEF.	L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual					
7.1. Asigurarea, la nivelul fiecărui ISJ, a câte unui post cu normă întreagă de inspector școlar pentru problemele educaționale ale romilor și predarea în limba sau a limbii romani. Continuarea formării inspectorilor școlari pentru problemele educaționale ale romilor, a metodelor pentru limba, istoria și cultura romă. Școlarizarea romilor și a mediatorilor școlari.				MEN va asigura 42 posturi cu normă întreagă pentru funcția de inspector școlar pentru problemele educaționale ale romilor și pentru predarea în limba sau a limbii romani, a istoriei și culturii române, cf. art. 95 alin. (5) din Lg.nr.1/2011: "În structura inspectoratelor școlare sunt cuprinși și inspectorii școlari pentru problemele	Bugete partenerei, fonduri extrabugetare, Sponsorizări, buget MEN, ISJ, CCD.		

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual		copiilor și tinerilor proveniți din medii socioeconomice dezavantajate "			
7.2. Continuarea formării mediatorilor școlari din fondurile MEN, pregătirea periodică de mediatori școlari prin cursuri organizate de MEN, împreună cu alte instituții guvernamentale, neguvernamentale și interguvernamentale, cu finanțări identificate și atrase împreună.				Anual, formarea a câte 3 potențiali mediatori școlari romi/ județ X 42 județe = 126 X 10 zile/stagiu X 300 RON/zi/pers = 252.000 RON + 25.200 transport = 277.200 RON/an. Total pentru rezultatele vizate: 277.200 RON *2 ani = 554.400 RON.	Buget MEN.	252 de mediatori școlari nou formați.	
7.3. Încadrarea de mediatori școlari în toate cele 1680 de unități de învățământ în care numărul de copii și elevi romi este de minim 15% (procentul se revalidază de unitățile școlare împreună cu organizațiile romene, cu reprezentanții romi, cu structurile romene locale și județene). Mediatorii școlari vor fi cooperați de către unitățile de învățământ				1.000 RON/ lună per mediator * 24 luni = 24.000 RON per an. Total pentru rezultatele vizate: 600*24.000= 14.400.000 RON.	Unități de învățământ.	Încadrarea și angajarea a minim 600 de mediatori școlari în unitățile de învățământ care necesită mediere școlară.	Încadrarea și angajarea de mediatori școlari în toate cele 1680 de unități de învățământ în care numărul de copii și elevi

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
în toate activitățile de prevenire continuă a segregării. Angajarea celor 1680 de mediatori școlari se face cf. ar. 250 din Lg. nr. 1/2011 și OMECT nr. 1539/19.07.2007. 7.4. Continuarea cursurilor de inițiere/perfecționare a cunoștințelor de limba romani destinate cadrelor didactice romne sau ne-romne, calificate și necalificate, care vor predă/predau limba sau în limba romani la grădinițe și în școli.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual					romi este de minim 15%.
				Formarea anuală a câte 3 potențiali educatori, învățători, profesori de limba romani/județ X 42 județe = 126 X 20 zile/stagiu X 300 RON/zi/pers = 504.000 RON + 25.200 transport = 529.200 RON/an. Total pentru rezultatele vizate: 529.200 RON * 2 ani = 1.058.400 RON.	Buget MEN.	252 de persoane formate ca potențiali educatori, învățători, profesori de limba romani.	
7.5. Creșterea cu 200 (până în 2016, față de numărul din 2014) a numărului de tineri romi admiși pe locuri distincte destinate candidaților romi la admiterea				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.		800 de tineri romi înscriși la facultate pe locuri distincte destinate	1000 de tineri romi înscriși la facultate pe locuri distincte

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
acestora în învățământul profesional/superior. Completarea legislației privind accesarea la locuri distincte candidaților romi, astfel încât acei candidați care obțin note de admitere superioare ultimei medii de admitere pe locuri normale bugetate să intre pe aceste locuri, iar locurile distincte să fie ocupate de candidați romi cu note de admitere mai mici decât ultima medie pentru locurile normale bugetate. În plus, candidații romi care au ocupat în urma admiterii locuri bugetate să își păstreze locul bugetat până la terminarea facultății – cu condiția să promoveze toate examenele anuale.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual				candidaților romi (față de 600 în 2013).	destinate candidaților romi (față de 600 în 2013).
8. Monitorizarea activității ISJ-urilor și a grupurilor/comitetelor locale de sprijin pentru îmbunătățirea accesului la educație al grupurilor dezavantajate.	MEN - instituție coordonatoare (responsabili atribuții legate de educația grupurilor dezavantajate și inspecție școlară), inspectorate școlare, unități de învățământ preuniversitar, CJ/CL,	T/S/A	T/S/A	Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.	Buget MEN, bugete proiecte FSE sau alte surse de finanțare.		

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
	ANR, instituții centrale și locale, ONG-uri cu experiență în domeniu.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual				
8.1. Elaborarea setului de proceduri standard, în profil educațional, cu privire la colaborarea eficientă interinstituțională la nivel județean/local, ca parte a sistemului de monitorizare.				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			
9. Participarea comunității locale la activități și programe de îmbunătățire a accesului nediscriminatoriu al copiilor din grupuri dezavantajate, aparținând minorității rome, la învățământ obligatoriu, în învățământul de stat.	MEN -coordonator (responsabili cu atribuții legate de educația grupurilor dezavantajate și inspecție școlară), inspectorate școlare, unități de învățământ, CJRAE/ CRED/CRSE și MMFPS, ANR, CJ/CL, DGASPC, ONG-uri cu experiență în domeniu, mass media.	T/S/A	T/S/A	Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.	Buget MEN, bugete locale, bugete proiecte FSE sau alte surse de finanțare.		
9.1.În Metodologia de constituire a Consiliilor de Administrație ale Școlilor se vor introduce prevederi care să asigure reprezentarea proporțională și participarea relevantă a părinților romi în				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
procesul de luare a deciziilor în consiliile de administrație.		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual					
9.2. Constituirea, la nivel județean și local, a unor Grupuri Educaționale de Lucru pentru sprijinirea accesului la educație pentru grupurile dezavantajate, inclusiv romi.				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			
9.3. Cuprinderea propunerilor acestor grupuri/comitete de sprijin în <i>Strategiile județene privind îmbunătățirea accesului la educație</i> .				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			
9.4. Includerea de informații privind participarea și performanțele școlare ale elevilor romi în rapoartele și documentele strategice ale ISJ - urilor, precum și publicarea și distribuirea de publicații, studii, care evidențiază exemple de succes în ceea ce privește participarea la educație a romilor.				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			
10. Informare/diseminare referitoare la segregare/desegregare, acces nediscriminatoriu la educație, prevenirea absenteismului și a abandonului școlar, egalitatea de șanse, eliminarea abuzării și a neglijării copilului aflat în dificultate.	MEN – instituție coordonatoare (responsabili cu atribuții legate de educația grupurilor dezavantajate, politici publice și relația cu	T/S/A	T/S/A	Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.	Bugete MEN ISJ, CJ, bugete proiecte FSE sau alte surse de finanțare.		

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
		L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual					
10.1. Continuarea editării și postării pe site-ul MEN a buletinului informativ electronic privind educația copiilor romi.	partenerii sociali), inspectorate școlare, ANR, instituții centrale (ministere implicate în soluțio-narea problematicii grupurilor dezavan- tajate), CJ/ CL, ONG- uri cu experiență în domeniu, mass media.			Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			
10.2. Conceperea și derularea unor campanii de prevenire a discriminării și de promovare a diversității și a principiilor de incluziune în sistemul educațional.				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			
10.3. Introducerea, la nivelul școlilor, a unor programe de inițiere/formare a cadrelor didactice ne-rome, a părinților și a elevilor ne-romi în spiritul respectului pentru diversitate, interculturalitate, multiculturalism, prevenirea și combaterea discriminării, cunoașterea				Nu necesită alocări suplimentare din partea MEN.			

25

Măsuri	Instituții responsabile	Termen realizare	Interval evaluare	Buget		Rezultate	
				Costuri estimative până în 2016, calculate în funcție de rezultatele vizate	Surse de finanțare	2016	2020
L - Lunar T - Trimestrial S - Semestrial A - Anual							
culturii, a cutumelor și a mentalităților române.							

*Prima instituție este instituție coordonatoare